WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoła Podstawowa nr 1

im. Marii Konopnickiej

w Słupnie

SPIS TREŚCI

I. Podstawa prawna.....3
II. Założenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.....4
III. Cele i zadania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.....4
IV. Skład zespołu do spraw doradztwa 5
V. Adresaci - odbiorcy wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.....7
VI. Treści programowe.....9
6.1. Klasy 0-III…..…….…..9
6.2. Klasy IV-VI……...….10
6.3. Klasy VII-VIII……12
VII. Sposoby realizacji programu doradztwa zawodowego..... 18
VIII. Metody i formy realizacji programu doradztwa zawodowego.....18
IX. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole.....19
X. Ewaluacja.....20

I. Podstawa prawna:

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837).
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2018 poz. 1675).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie organizacji publicznych szkół i przedszkoli (Dz.U. 2017 poz. 649).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Dz.U. 2017 poz. 1591).

II. Założenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

System doradztwa zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.
Pomaga uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych (osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, możliwości).
Zawiera informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi. Obejmuje całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom pomocy w planowaniu przyszłej kariery zawodowej.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny , aktywność własna jednostki;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka.
- WSDZ uwzględnia wykorzystanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego, w tym ogólnodostępnych platform edukacyjnych, baz zawodów oraz prognoz rynku pracy.
- Program doradztwa jest opracowywany we współpracy z lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami.
- WSDZ obejmuje organizację wizyt zawodoznawczych w podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów, branżowych centrach umiejętności oraz szkołach prowadzących kształcenie zawodowe

III. Cele i zadania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Cel główny:

- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczącej wyboru kierunku dalszej nauki.

Cele szczegółowe:

- wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu własnych zainteresowań oraz pasji - klasy 0-III oraz klasy IV-VI;
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji – klasy VII-VIII;

- pomaganie uczniom w określeniu ich predyspozycji zawodowych;
- udzielanie uczniom indywidualnych porad zawodowych;
- prowadzenie zajęć grupowych mających na celu lepsze samopoznanie, kształtowanie aktywnych postaw;
- rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości;
- pomoc nauczycielom w realizacji w ramach lekcji przedmiotowych tematów związanych z wyborem zawodu;
- zapoznanie uczniów i rodziców z cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego, w tym ogólnodostępnymi platformami edukacyjnymi, bazami zawodów oraz prognozami rynku pracy;
- wykorzystywanie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wyników monitoringu karier absolwentów w działaniach doradczych;
- kształtowanie umiejętności analizowania wpływu nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia;
- rozwijanie kompetencji cyfrowych w zakresie wyszukiwania informacji o zawodach, rynku pracy i edukacji.

IV. Skład zespołu do spraw doradztwa zawodowego

W skład zespołu wchodzą:

dyrektor szkoły,
nauczyciel realizujący program doradztwa,
pedagog, psycholog, terapeuta, specjaliści zatrudnieni w szkole,
wychowawcy - grup przedszkolnych i klas I-VIII,
nauczyciele przedmiotów,
nauczyciele świetlicy,
nauczyciel bibliotekarz.

Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym, współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ, zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego.
Doradca Zawodowy systematyczne diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe, pomaga w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe, prowadzi zajęcia związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia kariery zawodowej, koordynuje działania informacyjno-doradcze prowadzone przez szkołę, współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego: wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Systematycznie analizuje prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wyniki monitoringu karier absolwentów i wykorzystuje te dane w pracy z uczniami, opracowuje program doradztwa we współpracy z nauczycielami, psychologami, pedagogami oraz pracodawcami i izbami gospodarczymi, wykorzystuje cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego, w tym platformy edukacyjne, bazy zawodów i narzędzia komunikacji z uczniami i rodzicami.

Wychowawcy określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego, realizują tematy związane doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych, wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej, współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisania życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza.

Nauczyciele przyrody omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele edukacji zdrowotnej prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojecie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej

i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele informatyki prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele muzyki zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.

Nauczyciele plastyki zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciele techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizacje miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania si narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciele etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.

Nauczyciele-wychowawcy świetlicy aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, oraz organizują różnorodne kąciki zawodowe w świetlicy.

V. Adresaci - odbiorcy wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Działania związane z realizacją WSDZ kierowane są do całej społeczności szkolnej. Odbiorcami są:

uczniowie,
nauczyciele,
rodzice.

Uczniowie :
określają własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia;
wskazują swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w życiu;
wymieniają różne grupy zawodów;
opisują, czym jest praca i jakie jest jej znaczenie w życiu człowieka;
podają przykłady czynników wpływających na wybory edukacyjne i zawodowe;
wskazują na różne sposoby zdobywania wiedzy;
samodzielnie docierają do informacji i korzystają z różnych źródeł wiedzy;
analizują oferty szkolnictwa ponadpodstawowego korzystając z dostępnych źródeł informacji;
analizują kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych zasobów;
planują ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
podejmują decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu dorosłych;
wykorzystują umiejętności cyfrowe do wyszukiwania informacji o zawodach i rynku pracy;
porównują własne zasoby z wymaganiami rynku pracy;
rozpoznają wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach.

Nauczyciele:
współrealizują wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w szkole;
potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów, rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
wspierają rodziców w procesie doradczym;
udzielają informacji, lub kierują do specjalistów;
znają ścieżki edukacyjne;
włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa, zawodowego w szkole;
zapoznają uczniów z cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego;
włączają pracodawców i przedstawicieli branż w działania doradcze.

Rodzice:
posiadają wiedzę na temat organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego działającego w szkole;
są zaangażowani w udzielanie pomocy i wsparcia dziecku w procesie planowania i realizowania kariery edukacyjno-zawodowej;
znają strukturę szkolnictwa;
znają czynniki ważne przy wyborze szkoły;
angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy, hobby, zainteresowania);
korzystają z cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego udostępnianych przez szkołę.

VI. Treści programowe - cele szczegółowe

Treści programowe obejmują zagadnienia:

Poznanie siebie.
Świat zawodów i rynek pracy.
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.
Wykorzystywanie narzędzi cyfrowych w procesie doradczym.
Analiza prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wyników monitoringu karier absolwentów.
Rozpoznawanie wpływu nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia.
Doświadczanie pracy poprzez wolontariat i projekty społeczne.

Realizacja treści programowych na poszczególnych etapach edukacyjnych:

6.1 Klasy 0 – III

6.1.1 Poznanie siebie. Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

6.1.2 Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
- poznaje zawody przyszłości oraz przykłady zawodów zmieniających się pod wpływem nowych technologii.

6.1.3 Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich;
- korzysta z bezpiecznych źródeł cyfrowych.

6.1.4 Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.
Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Plan realizacji programu doradztwa zawodowego w klasach 0-III

LP	Moduł	Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Efekty	Metody i formy pracy	Terminy realizacji działań
1.	Poznanie siebie; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie, Planowanie własnego rozwoju	Jestem zdolny. Prezentacja własnych talentów.	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący w kl. 0-III	Poznanie mocnych i słabych stron uczniów	Zajęcia grupowe prowadzone metodą warsztatową	Wrzesień-Listopad
2.	Poznanie siebie; Planowanie własnego rozwoju	Moje mocne i słabe strony	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący w kl. 0-III	Poznanie celów i marzeń uczniów	Zajęcia grupowe prowadzone metodą warsztatową	Grudzień
3.	Świat zawodów i rynek pracy	Poznajemy zawody	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący w kl. 0-III	Poznawanie podstawowych grup zawodów	Zajęcia grupowe metodą burzy mózgów	Styczeń –luty
4.	Poznanie siebie; Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie	Osiągnięcia w zakresie środowiska przyrodniczego	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący w kl. 0-III	Poznanie zawodów związanych bezpośrednio z przedmiotem/ tematem lekcji.	Prezentacje multimedialne, filmy, karty pracy, pogadanka, zajęcia praktyczne	Marzec
5.	Świat zawodów i rynek pracy	Kim chcę zostać jak dorosnę?	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący w kl. 0-III	Zainteresowanie uczniów poznawaniem dodatkowych zawodów	Pogadanka	Kwiecień

6.	Świat zawodów i rynek pracy	Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej oraz działalności ekspresji twórczej: „W pracowni malarza”	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący w kl. 0-III	Zainteresowanie uczniów rękodziełem	zajęcia praktyczne	Maj

6.2 Klasy IV – VI

6.2.1. Poznawanie własnych zasobów. Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.
- korzysta z narzędzi cyfrowych do prezentowania swoich zasobów.

6.2.2 Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
- porównuje własne zasoby z wymaganiami rynku pracy
- poznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach.

6.2.3 Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- korzysta z ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych.

6.2.4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.
- poznaje korzyści i wyzwania związane z wyborem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe.

Plan realizacji programu doradztwa zawodowego w klasach IV-VI

LP	Moduł	Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Efekty	Metody i formy pracy	Terminy realizacji działań
1.	Poznanie siebie; Planowanie własnego rozwoju	Moje cele i marzenia.	Wychowawcy klas	Poznanie celów i marzeń uczniów	Zajęcia grupowe prowadzone metodą warsztatową	Wrzesień - Listopad
2.	Poznanie siebie; Planowanie własnego rozwoju	*Kim jesteśmy?*	Wychowawcy klas	Poznanie mocnych i słabych stron uczniów	Zajęcia grupowe prowadzone metodą warsztatową	Wrzesień -Listopad
3.	Świat zawodów i rynek pracy	TECHNIKA Poznawanie nazw zawodów związanych z projektowaniem za pomocą rysunku technicznego, budownictwem	Nauczyciel techniki/plastyki	Zapoznanie z grupą zawodów technicznych	Prezentacje multimedialne, filmy, karty pracy, pogadanka, zajęcia praktyczne	Rok szkolny
4.	Świat zawodów i rynek pracy	Odnoszenie się do tego, w jaki sposób wykorzystuje się konkretne umiejętności matematyczne w rzeczywistości, gdzie i w jakich zawodach, czynnościach życiowych	Nauczyciel matematyki	Zrozumienie wpływu matematyki na życie człowieka	Warsztat/wykład dla uczniów	Rok szkolny
5.	Świat zawodów i rynek pracy	INFORMATYKA Zastosowanie informatyki w rożnych dziedzinach życia, w tym życia zawodowego: np. praca grafika komputerowego, programisty,	Wychowawcy klas, nauczyciel informatyki	Zapoznanie uczniów z technologiami, jako przyszłością wykonywania zawodów przyszłości	Projekt, praca w grupach, pogadanka, warsztat	Rok szkolny
6.	Świat zawodów i rynek pracy	BIOLOGIA Poznawanie nazw zawodów związanych ze światem roślin i zwierząt: leśnik, ogrodnik,	Nauczyciel biologii	Zapoznanie z zawodami z kręgu nauk przyrodniczo biologicznych	Pogadanka, prezentacja multimedialna	Rok szkolny

		projektant krajobrazu, weterynarz, groomer, zoopsycholog, ekolog, bioinżynier genetyczny, specjalista ds. ochrony środowiska				
7.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno zawodowych	Kim chciałbym zostać w przyszłości?	Wychowawcy klas	Poznanie predyspozycji zawodowych uczniów w charakterze preorientacji zawodowej.	Warsztaty	Luty-Marzec
8.	Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie	j. angielski, hiszpański i niemiecki: słownictwo związane z nazwami zawodów.	Nauczyciel j. angielskiego, hiszpańskiego i niemieckiego.	Poznanie nazw zawodów obcojęzycznych	Warsztaty	Rok szkolny
9.	Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie	Plastyka: wykonujemy plakat: ja i mój wymarzony zawód	Wychowawcy klas, nauczyciele plastyki	Wykonanie plakatu prezentującego cele i marzenia ucznia	Warsztat, praca zespołowa, praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela	Rok szkolny

6.3 Klasy VII – VIII

6.3.1. Poznawanie własnych zasobów. Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe;
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych oraz innych źródeł
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno – zawodowych
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.
- korzysta z narzędzi cyfrowych do analizy swoich zasobów.

6.3.2. Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji;
- korzysta z ogólnopolskich baz zawodów i platform edukacyjnych;
- rozpoznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach.

6.3.3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

6.3.4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
- korzysta z narzędzi cyfrowych do wyszukiwania informacji o szkołach i kwalifikacjach.

Plan realizacji programu doradztwa zawodowego w klasach VII

	Materiał nauczania	Cele edukacyjne	Osiągnięcia uczniów	Terminy realizacji działań
1.	Temat: Co to jest doradztwo zawodowe, kariera, ścieżka zawodowa?	-Wyjaśnienie uczniom podstawowych pojęć związanych z doradztwem zawodowym -Wyjaśnienie roli doradcy zawodowego w szkole, jego zadań i obowiązków	-Uczniowie znają podstawowe pojęcia związane z doradztwem zawodowym -Uczniowie wiedzą czym zajmuje się doradca zawodowy znają jego zadania	Rok szkolny
2.	Temat: Poznanie siebie warunkiem sukcesu	-Pomoc uczniom w poznaniu swoich zainteresowań, uzdolnień, umiejętności, mocnych i słabych stron -Rozwijanie poczucia własnej wartości, pozytywnego myślenia i samoakceptacji	-Uczniowie znają swoje zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności, mocne i słabe strony -Uczniowie potrafią analizować własny potencjał pod kontem planowania własnej kariery	Rok szkolny
3.	Temat: Narzędzia cyfrowe do wyszukiwania informacji o zawodach, szkołach, rynku pracy.	-Zapoznanie uczniów z narzędziami cyfrowymi wyszukującymi informacji,	-Uczniowie potrafią wyszukać informacji o interesujących zawodach, szkołach i rynku pracy	Rok szkolny
4.	Temat: Prognoza zapotrzebowania na pracowników.	-Przedstawienie uczniom prognozy na zapotrzebowanie pracowników na różnych obszarach regionu.	-Uczniowie wiedzą jakie jest największe zapotrzebowanie na pracowników w regionie.	Rok szkolny
5.	Temat: Wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji na zmiany w zawodach na rynku pracy.	- Przedstawienie uczniom nowych technologii.	-Uczniowie analizują wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach.	Rok szkolny
6.	Temat: Zawody. Mapa Kariery: Zawody i Kompetencje Przyszłości	-Poznanie różnorodności zawodów oraz ich roli w życiu człowieka -Poznanie zawodów przyszłości oraz kluczowe kompetencje potrzebne na zmieniającym się rynku pracy.	-Uczniowie porównują swoje zasoby (zainteresowania, mocne strony, predyspozycje) z wymaganiami zawodów. Uczeń potrafi podać przykład, jak nowe technologie (w tym AI) wpływają na wybrane zawody.	Rok szkolny
7.	Temat: Role grupowe – współpraca zespołowa	-Zapoznanie uczniów z pojęciem roli grupowej, różnymi sposobami wspierania zespołu -Budowanie u uczniów samoświadomości i podnoszenie samooceny	-Uczniowie potrafią współpracować w zespole -Uczniowie wiedzą jak ważna jest odpowiednia współpraca aby efektywnie działać	Rok szkolny
8.	Temat: Moje mocne strony	- Uczeń rozpoznaje swoje mocne strony i zainteresowania.	-Uczeń potrafi wskazać jedną mocną stronę i powiązać ją z wybranym zawodem.	Rok szkolny
9.	Temat: Spotkanie z przedstawicielem branży	- Poznanie specyfiki pracy w wybranej branży poprzez bezpośredni kontakt z jej przedstawicielem.	- poznaje zadania, obowiązki i wymagania kwalifikacyjne w zawodach związanych z daną branżą	Rok szkolny
10.	Temat: Wizyta zawodoznawcza	-Poznanie środowiska pracy w wybranym zawodzie oraz rzeczywistych warunków wykonywania pracy	-Poznaje środowisko pracy w wybranym zawodzie oraz obserwuje rzeczywiste warunki wykonywania pracy.	Rok szkolny

Plan realizacji programu doradztwa zawodowego w klasach VIII

	Materiał nauczania	Cele edukacyjne	Osiągnięcia uczniów	Terminy realizacji działań
1.	Temat: Dokumenty potrzebne przy rekrutacji.	-Zapoznanie uczniów z zasadami rekrutacji, rozwijanie umiejętności sporządzania dokumentów określonych przez procedury rekrutacji do szkół ponadpodstawowych oraz do podjęcia przyszłej pracy.	-Uczniowie potrafią wymienić zasady rekrutacji na nowy rok szkolny -Uczeń potrafi przygotować niezbędną dokumentację określoną w procesie rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej oraz przyszłej pracy	Rok szkolny
2.	Temat: Kwestionariusz ról zespołowych R. Meredith Belbin	-Zapoznanie uczniów z pojęciem roli grupowej -Budowanie samoświadomości i samooceny uczniów	-Uczniowie wiedzą jak efektywnie pracować w grupie -Uczniowie są świadomi swojej roli i miejsca w zespole oraz wzrasta ich samoocena i samoświadomość	Rok szkolny
3.	Temat: Wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji na zmiany w zawodach na rynku pracy.	- Przedstawienie uczniom nowych technologii.	- Uczniowie analizują wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach.	Rok szkolny
4.	Temat: Prognoza zapotrzebowania na pracowników.	- Przedstawienie uczniom prognozy na zapotrzebowanie pracowników na różnych obszarach regionu.	- Uczniowie wiedzą jakie jest największe zapotrzebowanie na pracowników w regionie.	Rok szkolny
5.	Temat: Świat zawodów. Mapa Kariery: Zawody i Kompetencje Przyszłości	-Poznanie różnorodności zawodów oraz ich roli w życiu człowieka -Poznanie zawodów przyszłości oraz kluczowe kompetencje potrzebne na zmieniającym się rynku pracy.	- Uczniowie porównują swoje zasoby (zainteresowania, mocne strony, predyspozycje) z wymaganiami zawodów. -Uczeń potrafi podać przykład, jak nowe technologie (w tym AI) wpływają na wybrane zawody.	Rok szkolny
6.	Temat: Narzędzia cyfrowe do wyszukiwania informacji o zawodach, szkołach, rynku pracy.	- Zapoznanie uczniów z narzędziami cyfrowymi wyszukującymi informacji,	Uczniowie potrafią wyszukać informacji o interesujących zawodach, szkołach i rynku pracy.	Rok szkolny
7.	Temat: Prezentacja szkół średnich i ich oferty dla ósmoklasistów.	-Uczeń poznaje ofertę szkół ponadpodstawowych i potrafi odnieść ją do swoich planów edukacyjnych.	-Uczeń potrafi określić, która oferta szkoły najbardziej odpowiada jego predyspozycjom.	Rok szkolny
8.	Temat: Wizyta zawodoznawcza	- Poznanie środowiska pracy w wybranym zawodzie oraz rzeczywistych warunków wykonywania pracy	--Poznaje środowisko pracy w wybranym zawodzie oraz obserwuje rzeczywiste warunki wykonywania pracy.	Rok szkolny

9.	Spotkanie „Klubu Absolwenta”	Spotkanie Absolwentów SP nr. 1 w Słupnie z uczniami klas VIII w celu wymiany doświadczeń dotyczących wyboru szkoły ponadpodstawowej i rekrutacji.	-Uczeń ma mają możliwość poznania różnych opinii - Uczeń potrafi określić, która szkoła lub profil najbardziej go zainteresował po spotkaniu.	Rok szkolny
10.	Kompetencje kluczowe w zawodach.	- Uczeń poznaje znaczenie kompetencji kluczowych w wykonywaniu różnych zawodów.	- Rozpoznaje swoje mocne strony i odnosi je do wymagań zawodów	Rok szkolny

VII. Sposoby realizacji treści programowych

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole zgodnie z programem doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, w ramach działań WSDZ:

- w klasach 0–VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego (lekcje przedmiotu DZ w wymiarze 10 h na rok);
- w klasach 0-VIII na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się klasą,
- w klasach 0 -VIII podczas zajęć dodatkowych, w tym zajęć wyrównawczych.
- w klasach 0-VIII w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach.

VIII. Metody i formy realizacji programu doradztwa zawodowego

W poradnictwie indywidualnym :

- konsultacje i porady,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron, predyspozycji.

W poradnictwie grupowym :

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki, wykłady,
- metody testowe jak np. ankiety, kwestionariusze, testy,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne i zabawy,
- zajęcia plastyczne

Ponadto:

- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, pracodawcami, absolwentami
- Organizowanie wycieczek zawodoznawczych
- Zajęcia warsztatowe
- Udział w targach edukacyjnych
- Spotkanie „Klubu Absolwenta”. Spotkanie absolwentów SP 1 w Słupnie z uczniami klas VIII w celu wymiany doświadczeń dotyczących wyboru szkoły ponadpodstawowej.

- Udostępnianie publikacji/literatury, informacji o zawodach, szkołach rodzicom uczniów.
- Udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych
- Korzystanie z materiałów zamieszczonych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, oraz z materiałów zamieszczonych na www.infozawodowe.men.gov.pl
- Organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej
- Wykorzystania cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego, w tym platform edukacyjnych, baz zawodów, prognoz rynku pracy oraz narzędzi komunikacji z doradcą
- Analizy prognozy zapotrzebowania na pracowników oraz wyników monitoringu karier absolwentów jako elementu pracy doradczej
- Wykorzystania nowoczesnych narzędzi informatycznych do planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej

IX. Spodziewane efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole

1. Korzyści dla uczniów i rodziców:

- dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców;
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe;
- kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów;
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy;
- pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci;
- przygotowania uczniów do pełnienia rożnych ról społecznych.
- korzystają z cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego do wyszukiwania informacji o zawodach, rynku pracy i edukacji
- porównują własne zasoby z wymaganiami rynku pracy, uwzględniając pracę zdalną, elastyczne formy zatrudnienia i przedsiębiorczość
- analizują prognozę zapotrzebowania na pracowników oraz wyniki monitoringu karier absolwentów
- rozpoznają wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia
- zapoznają uczniów i rodziców z cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego

2. Korzyści dla szkoły:

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej
- systematycznej aktualizacji;
- lepsze wyniki edukacyjne uczniów;
- zwiększenie konkurencyjności szkoły;
- realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.
- organizuje wizyty zawodoznawcze
- zapoznaje uczniów i rodziców z cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego
- wykorzystuje prognozy rynku pracy i monitoring karier absolwentów.

3. **Korzyści dla środowiska lokalnego:**

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową;
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

X. Ewaluacja

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola dokonywana jest w celu usprawnienia i ulepszenia sposobu realizacji zadań lub wskazania nowych form pracy.
Wykorzystana zostanie technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwoli także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby. Dzięki ewaluacji zostanie dokonana aktualizacja działań doradczych, ujawnienie aktualnych potrzeb i oczekiwań - co pozwali na efektywne planowanie działań.
Wszystkie działania podjęte w ramach realizacji WSDZ poprzez zespolenie umiejętności kluczowych z wiedzą i sprawnościami, powinny w efekcie przyczynić się do zmniejszenia liczby nietrafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych.